

Poznávací zájazd dôchodcov

JDS v Priečnom v spolupráci so susedným klubom dôchodcov Polianka, každý rok organizujú autobusové zájazdy za poznaním či už prírodných a krajinných krás, ale aj za história, na našom Slovensku, ale aj na Morave. Tako sa uskutočnil poznávací zájazd aj 25. mája 2013, ktorého organizátorom bola JDS v Priečnom. Cieľom zájazdu bolo naše hlavné mesto Bratislava. Vybrali sme si z hľadiska histórie tri zaujímavé miesta.

Prvou zastávkou boli pohraničné bunkre (pevnosti) spolu s vojenským cintorínom v Petřálke, tesne na hranici s Rakúskom, nedaleko dedinky Kitsee. Tu sa v tridsiatych rokoch minulého storočia rozhodla 1. ČSR vybudovať okolo svojich hraníc obranný systém, ako reakciu na nástup Hitlera a fašizmu k moci. Tento pechotný zrub nazvaný BS-8 je najväčší a nasilnejšie vyzbrojený tăzky objekt v Bratislave. Do roku 2009 bol objekt opustený, zdevastovaný, obývaný bezdomovcami. S iniciatívou na obnovu bunkra a blízkeho vojenského cintorína prišiel novinár a fotoreportér Miro Koširer. Založil občianske združenie „Zachráňme petřálské bunkre.“ V súčasnosti sme tam videli výstavu fotodokumentov z Vojenského historického ústavu, Ústavu pamäti národa, Židovského múzea a z archívu samotného p. Koširera. Bunker je vybavený pôvodnými delami, zbraňami z 2. svetovej vojny, ale i staršími, vojenskými rovnošťami (ČSR, sovietskymi, nemeckými), spojovacou technikou, týlovým zabezpečením a celkovou sme sa zozonámlili s jeho činnosťou. Expozícia a vybavenie bunkra je neustále dopĺňaná, rozširuje sa napr. aj o história z čias Napoleona, ktorý tu tiež okolo roku 1805 bojoval proti rakúsko-uhorskej armáde. V tesnej blízkosti bunkra sa nachádza pekne obnovený vojenský cintorín z čias 1. svetovej vojny, kde sú pochovaní vojaci z Talianska, Rakúska, Čech, Slovenska, Ruska i iných krajín, väčšinou mladíci vo veku 18 - 21 rokov. Zaujímavý a významný je aj nápis na kríži, nachádzajúci sa v strede cintorína: „Postoj pútnik,

Účastníci zájazdu pred budovou NR SR.

zvestuj tým, ktorí nás vyslali, že my tu ležíme, ako zákony kázali nám!“ tento cintorín bol obnovený v rokoch 2008 - 2009.

Dalšou zastávkou bolo Múzeum dopravy v Bratislave, blízko hlavnej železničnej stanice. Tu, v krytých budovách, ale i pod šírym nebom je vidieť všetko, čím sa v minulosti cestovalo - dopravné prostriedky s motorom i bez, kočiare, bicykle aj motocykle, osobné aj nákladné autá, veterány, aj celkom moderné stroje. Pozornosť si zaslúžia tiež elegantné a nikdy nerealizované modely vyuvinuté slovenskými automobilkami po 2. sv. vojne, tiež vojenské a vládne vozidlá. Ďalej parné, motorové a elektrické lokomotívy, nákladné vozy a ďalšie železničné exponáty. Milý sprivedca nám vedel povedať takmer o každom expozitóne zaujímavú historiku. Prehliadka tr-

Mladí chlapci sa v bunkri obliekli do uniform a starší si vyskúšali vojenské čiapky.

**BUNKER BS-8
...TAK PRISAHÁME**

Vchod do bunkra.

vala takmer dve hodiny, čo bolo dosť únavné, no pri dôslednejšej prehliadke by to zabralo oveľa viacého času.

Býť v Bratislave a nenaďšiť hrad, by nebolo to pravé. Tu sme sa dozvedeli o jeho histórii, ktorá siaha až do roku 1100, jeho rozkvete i páde, keď v roku 1810 vyhorel a chátral do šesťdesiatich rokov minulého storočia, kedy sa začala jeho rekonštrukcia. V súčasnosti je krásny, vyníma sa svojou bielou fasádou nad mestom spolu s príľahlými budovami, nevynímačujúc budovu NR SR. Pokochali sme sa pohľadmi na panorámu Bratislavu a odišli sme na posledné zastavenie v Bratislave, na námestie Eurovea s novou budovou SND, ale hlavne sme chceli vidieť sochu Milana Rastislava Štefánika a celé toto krásne, moderné prostredie pri Dunaji.

Potom už nasledovala cesta späť a posledné zastavenie v reštaurácii Dúbrava na Prašníku, kde bola zabezpečená večera a krátke spoločenské posedenie pri zvukoch harmoniky. Unavení, ale spokojní, obohatení o nové poznatky, sme sa šťastne vo večerných hodinách vrátili domov.

**Vladislav Valihora
foto: Pavol Kázik**